

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Elő fizetési felhívás.
 Mezőgazdasági statisztika Nagy Kálmán.
 Ujabb nézetek a cukorrépa trágyázásáról.
 Két új szénagyűjtő.
 Felhívás Magyarország lótenyésztőjéhez.
Rövid szakközlemények.
 Fák a forró hegyoldalon. — Földi bolhák elleni szer-
 — Superphosphatok készítése.
Vegyések.
 Értesítés a könyvkiadó vállalat előfizetőihez. — Csemege
 asztali szőlő — A Langshán csirkék tarkasága. —
Piaczi értesítő.

Előfizetési felhívás

A második félév küszöbén kérjük lapunk t. pártolói, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése akadályozva legyen.

Kérjük egyszersmind lapunk t. pártolói, kiváltképen az erdélyrészi gazda közönséget, hogy lapunkat, mint egyedüli országos jellegű lapot, ismeret körükben ajánlani s részére újabb pártolókat szerezni sziveskedjenek.

Lapunk az országos, általános gazdasági mozgalmak mellett, a specialis, Erdélyt érdeklő mozgalmaknak nem csak organuma, hanem előharcosa is. Gyakorlati irány-, szelleme- és tartalma felett hozandó ítélet kimondását nyugottan bizuk, önhitség nélkül, lapunk eddigi olvasóira,

Törekvésünk lesz jövőre is, hogy lapunkat színvonalon tartjuk s ez által olvasóink bizalmát és pártolását kiérdemljük és biztosítsuk továbbra is, mi részben fáradságot és áldozatot nem kimélnünk.

Az előfizetési föltételek lapunk homlokán olvashatók.

A folyó évben eddig megjelent összes számok is készletben vannak és egész évre

szóló új előfizetőinknek szintén megküldetnek.

Mutatvány példányokat, egy hónapon át, készséggel és ingyen küldünk.

Kiváló tisztelettel
Az „Erdélyi Gazda“
 szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Mezőgazdasági statisztika.

Deák Ferencz mondotta a philosophiáról: „olyan mint a zsir. magában nem étel, de azért a legtöbb ételben ott kell legyen, hogy az élvezhető legyen.“ Még inkább így vagyunk a statisztikával, magában egy csomó számhalmaz, igyamagy csoportosítva; bődönbe rakott zsirhalmaz. De beszél, gyakran cseveg is annak, a ki megtudja szólaltatni. Mi mindenre tud feleletet adni és gyakran mily meglepő feleleteket. Nem is nélkülözheti ma már egy tudományág sem a statisztikát, kiváltképen igénybe veszik és igénybe kell veyék a társadalmi tudományágak. Legkevésbé nélkülözheti mint segédtudományát a nemzetgazdaság.

Igy vált szükségessé és kiváltképen ránk nézve, Magyarországra szükségessé, mely államnak nemzetgazdasága főleg a mezőgazdaságon nyugszik, mint alapon, egy pontos, megbízható mezőgazdasági statisztika létesítése. Az ember csodálkozik, hogy lehetünk el mind ez ideig nélküle. Számítottunk számadatok nélkül. Egy csomo ismeretlenből egyetlen megadott mennyiség nélkül hoztunk ki eredményt.

Ezen az égető hiányon lesz segítve az által hogy az 1894. évre tervezett állatösszeírásal kapcsolatban egy széleskörű, részletes mezőgazdasági statisztika nyer életet. Így az állatösszeírás kérdése csak másodrendű kérdéssé válik, illetve a mezőgazdaságunkról nyert hű tükörnek csak egyik kiegészítő részét fogja képezni. Fontossága ezen kérdésnek mindnyájunk előtt ismeretes lévén, kívánatos hogy minél szélesebb körben keltsen érdeklődést és minél több oldalról legyen megvilágítva. Az által, hogy a földmivelésügyi miniszter e tárgyban emlékiratot dolgoztatott ki és bocsátott a nyilvánosságra, megvitatására szaktanácskozmányt hívott össze, czélja az volt, hogy minél általánosabb érdeklődés támadjon iránta, minden e tárgyal összefüggő kérdés felvettessék és megvilágíttassék. Ép ezért nem tartom szerénytelenségnek, de sőt kötelességnek, ha bármely csekélységgel hozzájárulhatok.

Feltűnt, hogy sem a nyilvánosságra bocsátott, miniszteri emlékiratban, sem a szaktanácskozmányban szóba nem hozatott a trágyázás kérdése. Sem az előállított mennyiségnek kimutatása, sem a felhasználás módja, sem az egyes gazdagágokban felhasznált műtrágya mennyisége. Ha kiterjeszkedünk a gépeknél még arra is, hogy hány ekevas van egy gazdaságban, felvetetett a kérdőívbe: a kötött vetés forgó, az eladott gyümölcsmennyiség, bármely nehézségekbe ütközzék is a trágya termelési és trágyázási statisztika, elmaradása az egész mezőgazdasági statisztikánkat hézagossá tenné.

A talaj tulajdonképeni értékes részét mi képezi? A benne készletben levő növényi tápanyagok, melyeket, ha után nem pótlunk fogyaszt, értékéből vesz a talaj, vesz a földbirtok, vesz a nemzet. Nagy mulasztás volna, nem nyerni hű képet róla, hogy a növényi tápanyagokban birt nemzeti vagyonunk vajjon fogy-e vagy növekszik-e? Mint mezőgazdasági ország sokat exportálunk, óriási értékű növényi tápanyagot viszünk ki exportált nyersterményeinkben. Kötelességünk megtudni, mérleget alkotni, hogy az így kivitt vagyon mennyiben lesz újból beszerezve, mit bizunk a természet utánpótló erejére, mit a magunk emberségére. Tudnunk kell ezt úgy egészében, mint részletezve az egyes községek és gazdaságok szerint.

Mondhatná valaki, hogy az állatlétszámból kiszámíthatjuk a trágya mennyiségét. Igen, egy gazdaságban a hol ismerjük az állatok takarmányozását, almozását, kiszámíthatjuk a trágya produkciót; de egy országban termelt trágyát kiszámítani lehetetlenség. Épen oly országban a hol a takarmányozás és almozásban oly nagy különbségek vannak.

De tegyük fel, hogy kiszámíthatjuk. Aból még semmit sem tudunk, hogy fel lett-e használva és mi módon. Azt sem tudjuk, hogy a termelt mennyiségből mennyi vesz el rossz kezelés illetve a kezelés hiánya folytán. Pedig nemzetgazdasági szempontból, a mi czélból a mezőgazdasági statisztika és készülend, épen ez érdekel leginkább. Annyit tudunk, hogy hazánkban a termelt trágyából évenként egy pár millió forint értékű elvesz. De, hogy — a maga nevének megnevezve — földjeink kizsárolása által mennyi nemzeti vagyon megy veszendőbe, arról még fogalmunk sincs.

Kívánatos tehát, hogy úgy községenként, mint egyes gazdaságok szerint kimutassuk a termelt trágya, valamint, a behozott és felhasznált műtrágya mennyiségét. Mivel statisztikailag nem lehet pontosan meghatározni, hogy a rossz kezelés folytán mennyi vesz el, de egészen tekin-

Elsőrendű

műtrágyák.

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges műtrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajajelmezések díjmentesen eszközöltetnek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szivesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. a. 10 (28—52) a hová a levelek és rendelések intézendők.

Szuperfoszfát.
 Párolt
 csontliszt.

teten kívül sem hagyhatjuk, legalább annyira terjeszkedjünk ki az egyes gazdaságoknál, hogy lesz-e kezelve vagy nem, van-e trágya-gödör vagy nincs. És végül a legfontosabb részét vegyük fel a kérdőívekbe, mennyi lesz felhasználva és mi módon?

Sok nehézségbe fog ütközni s talán csak megközelítő pontos lesz. De a hol milliókra menő vagyonról, a midőn mezőgazdaságunk lét-feltételéről van szó, nem lehet semmi nehézség elől meghátrálni. Módot kell keresni a nehézségek leküzdésére, hogy minél pontosabb statisztikát nyerjünk.

Az állatösszeírás időpontjára illetve a normalis állatlétszám megállapítására kívánok még egy pár észrevételt tenni. Időpontul el lett fogadva május közepe és június közepe közötti időszak, mint a mikor a mezei gazdasági munkák között némi szünet állott be. Ebből a szempontból helyesen megválasztott idő. De az emlékirat úgy indokolja: „A mi a fölvétel időpontját illeti, alig szenved kétséget, hogy azt legalkalmasabb volna a tavasz végére, vagy a nyár elejére tenni. A téli állomány nem mutatja a normalis létszámot, különösen a sertéseknél, melyeknél a hizók leölése épen új év táján nagy hézagot üt a létszámokban. De vajjon a választott időpontban a normalis létszámot találjuk-e? Bajos volna megmondani, hogy a maximális nyári meg a minimalis téli állatlétszám közelíti-e meg inkább a normalis létszámot. Egyformán hibás dolog akár a maximális akár a minimalis állatlétszámot tekinteni normalis állatlétszámnak.

Épen ezért bármely időpontot is választunk az összeírásra, csak az egyszerű összeírással hű képet nem nyerünk. Csak azt mutatja meg, hogy abban a választott időpontban mekkora volt az állatlétszámunk. Ez is sokat ér és ha csak egyszerű állatösszeírásról és nem nagy szabású mezőgazdasági statisztikáról volna szó be is érhetnék vele.

De ha arról van szó, hogy Magyarország mennyi állatot, nem mondom hogy tarthat, de tart normalison, akkor célt nem érünk, ha csak az egyszerű összeírásra szorítkozunk, akár a telt, akár a nyarat válasszuk is az összeírás idejéül. Pedig ha hű képet akarunk nyerni állattenyésztésünkről, ez elengedhetlen feltétel.

Ha az állatlétszámból egy ország gazdaságának intenzitását akarnók megítélni, ez sokkal inkább lehetséges volna a téli állatlétszámból. Egy gazdaság intenzitásának inkább hémérője a téli létszám, mint a nyári. Ha Magyarország minden részén és minden gazdasága intenzív volna a nyári és téli állatlétszám között csekély különbség mutatkoznék, eltekintve egy-egy abnormalis évtől. Minden intenzív gazdaságnak, — legalább erre kell törekednie, — kis százalékkal kell az állatlétszámot télire redukálnia.

Mivel azonban nálunk általánosságban nem beszélhetünk intenzív mezőgazdaságról, nagy a különbség a maximális és minimalis állatlétszám közt. De csak úgy vagyunk képesek a normalis állatlétszámot megállapítani, ha mindkettőt ismerjük. Szükséges, hogy csak az összeírásra illetve az összeírás időszakában talált állatlétszám megállapítására szorítkozunk, hanem a nyáron megejtendő állatösszeírás alkalmával a megelőző téli állatlétszámot is megállapítsuk. Ha nem is egészen megbízható a bemondáson alapuló statisztika, jobb hiányában elfogadhatjuk, mivel kétszer télen is és nyáron is állatösszeírás megejtési nem lehet.

Sőt, ha lehetséges — a mit alig hiszek — a megelőző évre is ki kellene terjeszkedni. Mert tegyük fel, a mint már sok jel mutatja, az idén takarmány hiányban fogunk szenvedni, természetes következménye, hogy télire nagyon apadni fog az állatok létszáma, a melynek még ugyan csak nyoma lesz a jövő évi állatösszeírás alkalmával is. És így még sem tudjuk meg a valódi normalis létszámot. Az egész csak a kombinációra és számítgatásra lesz bízva, megbízható adatok nélkül.

Nagy Kálmán.

Ujabb nézetek a cukorrépa trágyázásáról

Nincs gazdasági növényünk, melynek trágyázásánál oly sok dologra kellene figyelemmel lenni, mint a cukorrépánál. Nagyon sokat foglalkozik a gazdasági vegytan annak megoldásán, hogy mikép érhetjük el a legnagyobb hozam mellett a legjobb minőséget. És ezen legjobb minőség nem csak abban áll, hogy a cukorrépa a lehető legnagyobb cukortartalommal bírjon, hanem lényeges feltétele, hogy minél kevesebb más alkatrész, különösen a cukorgyárosoknak bajt okozó különféle sók a legkisebb mennyiségben legyenek benne. Tanulságosnak véljük, ha egy pár erre vonatkozó újabb észleletet és nézetet közlé teszünk.

A légenytartalomban gazdag trágyák használata által a termelők nagy mennyiségű cukorrépát kaptak, de épen a túlságos használata által, mivel a mennyiséget fokozni akarták, túlszába menve silány, kevés cukortartalmu répát nyertek. Strohmer P. H. már évekkkel ezelőtt kimutatta, hogy a salétromtrágyák bő használata által a minőséget csökkentjük. Ezt Petermann is kimutatja újabb vizsgálataival: a bő chilisalétrom trágya csökkenti a cukortartalmat, de az által, mivel a hozamot növeli a cukortartalom kisebb százaléka mellett is ugyanazon területről mégis annyi cukormennyiséget nyerünk. Kohlrausch és Strohmer öt éven át folytatott természeti kísérletekkel kimutatták, hogy a salétromsavas natron (chilisalétrom) a cukorrépa leveleinek fejlődését károsan befolyásolja és hátráltatja a cukorrépa érését. S bár a különféle fajták és különféle mivélségi eltérések sokat javíthatnak, de teljesen egyensúlyozni nem képesek. Az 1887–88-iki idényben Herzfeld A. által végrehajtott vizsgálatok is ezt igazolják. Eddig a bő légeny trágyázás káros befolyását a gyártási értékre nem igen figyelték meg, mert a salétromtrágyák hatását csak egyoldalul vizsgálták, a területenként adott cukorhozamról, a répa cukortartalmából vagy legfeljebb a tisztasági quotiensből ítéltek. A körülményesebb vizsgálat sok a gyártásnál előforduló kellemetlen jelenséget megmagyaráz. És ha a cukorrépa belsőbb kémia összetételét is tekintetbe vesszük, könnyen rá jöhet a gyáros, melyik termelő nem táplálja répáját légennyel normalison, hanem valósággal hizlalja. Senkinek sem jut eszébe, hogy a légenytrágyázást, chilisalétrom alakjában, betiltsa, de a gyáros kikötheti, hogy a kellő mérték betartassék, és pedig abból a szempontból, ne hogy értéke csökkenjen a cukorrépának a gyártásra való alkalmassága tekintetéből; a mennyiség többlete által ne romoljék a minőség. Mivel a chilisalétrom a rögzítődést előmozdítja és a répa növést és kifejlődését akadályozhatja Maerker M. nem rég azt tanácsolta, hogy a chilisalétromot nem egyszerre, hanem több adagban alkalmazzuk. Ez a tanács többek közt Handtmann részéről is ellenkezésre talált. S Strohmer is Handtmann nézetén van, hogy t. i. a chilisalétromot mint fejtrágyát ne alkalmazzunk a répa normalis fejlődése érdekében. A rögzítődés hátrányait egyébként a nedves trágyázással is elkerülhetjük.

A kénsavas amoniakkal való trágyázásnál Wagner G. kimutatta, hogy hatása nem áll arányban légenytrágyájával és hogy légenytrágyája nem érvényesül, a natron hiánya okozza. Megfelelő légenytrágya mellett sokkal kisebb az

eredménye mint a salétrom trágyáknak és kiváltképen a cukorrépánál kisebb, mint bármely más kultúrnövényünkénél.

A légenytrágyáknak mindig arányban kell lenniök a phosphortrágyákkal. És így alkalmazva addig a határig mehetünk míg csak kifizetődik. Miről természetes csak a saját magunk által végrehajtott kísérlet adhat felvilágosítást, mert minden talaj szerint más-más a határ. A phosphortrágyák közt a Thomaszoloknak kevés értéke van, kevés oldható phosphorsav tartalmánál fogva. Tulajdonképen, ha már ősszel elszórjuk, még akkor sem a cukorrépánkat, hanem az utána következő növényt trágyáztuk. A phosphortrágyák közül gazdáink legszívesebben az állati eredetű phosphortrágyákat vásárolják, megmagyarázható oka nincs, mert a mint már be lett bizonyítva az ásványi superphosphátok, ha eléggé vas- és agyamentesek, épen olyan hatásúak mint az állati eredetűek.

A mi a kali trágyákra illeti Strohmer már 18 évvel ezelőtt kimondotta gondos kísérletek alapján, hogy a kali trágyák használata nagyon ajánlható. Ujabb kísérletek is ezt igazolják. És a stasfurti nyers kalisókkal elérték azt, hogy oly talajokon is képesek cukorrépát termesztetni, melyeken a nélkül az előtt lehetetlen volt.

Két új szénagyűjtő.

A valláson kívül semmi sem folyt be oly jótékonyan arra, hogy az embert emberré emelje, mint a gépek. Bár egyenes céljuk, mely létre hozta nem ez volt. A hol az emberi erő, emberi ügyesség, az emberi gyorsaság kicsi volt, oda lettek feltalálva a gépek. Vagy pedig a munka gyorsítására, tökéletesítésére és olcsóbbá tételére lettek a gépek kényszer nyomás alatt feltalálva. Nem is ideális értelemben vett emberi tulajdon, mely tulajdonok nagy hasznát veszik a gépeknek, hozta létre a gépeket, hanem a szabad verseny vagy más befolyások folytán megnehezített létért való küzdelem.

Ez a körülmény teszi ránk nézve is mezőgazdákra szükségessé a gépeket. S ha olcsó, gyors és jó munkát végeznek örömmel üdvözölhetjük őket. Az ily gazdasági gépekkel szemben kötelessége mindnyájunknak hatáskörében áldásos hasznát minél inkább megismertetni, elterjedését minél inkább siettetni.

Ez vezet bennünket arra, hogy lapunk olvasói figyelmét jólag felhívjuk a szénagyűjtőkre. Hasznát új és gyors és ennek folytán olcsó munkája által dicsérni ma már felesleges, annyira széleskörben ismeretes. Naponta elvégezhetünk egy géppel 12–15 kat. holdat s hogy hány munkáskezet takaríthatunk meg ez által és válik így olcsóbbá a munka, mindenki által könnyen kiszámítható. De ha drága volna munkája és egyedüli előnye a gyorsaság volna, akkor is hasznos gép lenne. Hol kívánatos inkább és menthető meg inkább gyakran sok forintra menő vagyon a gyors munka által, mint épen a szénagyűjtésnél? Szükségesnek tartottuk épen most felhívni még egyszer olvasóink figyelmét a szénagyűjtőkre, mikor a propagándához maga az időjárás is segítségünkre van, mivel ennek rendelkezése folytán az idén a széna készítés is megkészt s más sürgős mezei munkákkal összeesvén, a betakarás nem kis gondot ad a gazdának, tehát a szénagyűjtők nagy segítsége és gyors munkája előnnyel vehető igénybe. Felhívni kívánjuk gazdáink figyelmét egyuttal arra is, hogy a ki vásárol a vásárlásnál mire figyeljen

A különféle szénagyűjtőknek (lógereblye) szerkezete többé kevésbé egyforma. Ebből az következnék, hogy mindegy bármelyiket vásároljuk is meg. Nem épen. Bár a szerkezetben nagyon lényeges eltérések nincsenek, de van az anyagban melyből készítve lesz s van az árban. Legyen egy eszköz vagy gép bármilyen olcsó, ha rossz

anyagból van, megvásárolni a legnagyobb pazarlás. Ily esetben a fősvénység a legkönnyelműbb fecsérléssé válik.

A szénagyűjtők jó munkája függ kivált-képen a fogak czélszerű alkotásától és jó anyagától. Birjanak azok kellő szívósság és ruganyossággal.

Munkájának gyorsasága pedig a szélességével arányban álló könnyűségétől függ. Ezért tanácsos mindig tudni a vásárlásnál hány kilogrammot nyom a megvásárlandó szénagyűjtő, mely mértékben lesz igénybe véve a befogott igásvonok.

Olvasóinknak két szénagyűjtőt mutatunk be. Az egyik a szab dalmazott „Heureka“ gyűjtő, javított Hollingsworth szerkezet. A régi Hollingsworth szerkezet abban különbözött a többi szénagyűjtők szerkezetétől, hogy a fogak nem csak a saját súlyuk által, hanem rugók által szorítottak a földhöz. Ez által az az előnye volt, hogy teljesen tiszta munkát végzett. De volt nagy hátránya: első sorban a rugók hamar romlottak és e mellett a fogak gyakran ferdén állottak, fő hibája pedig drágasága volt. A „Heureka“ mindezen hátrányokon segített. A rugók úgy vannak alkalmazva, hogy a fogak ferde állását megakadályozzák, tartósak a javítást hosszú időre kizárják. A gép szélessége $2\frac{1}{2}$ mtr., 26 foggal van ellátva, melyek amerikai kovácsolt aczélból készülnek. Ára 80 frt Kolozsvárt.

Második tartós, könnyű szerkezetű és főleg kisebb gazdákra előnyös szénagyűjtő a „Puck-gyűjtő.“ Lényegileg ugyanolyan mint az előbbi, csak hogy nincs ülése. Így egy munkást kell utána jártnunk, ki azonban minden nagyobb fáradság nélkül elvégezheti ezt. De napi munkaképessége ép ezért jóval kisebb, mivel oly gyorsan nem járathatjuk mint az előbbit. Ára csak 55 frt.

Legkönnyebben beszerezhetik erdélyrészi gazdáink „Tauffer Ferencz utóda cégénél Kolozsvárt.

Felhívás Magyarország lótenyésztőjéhez.

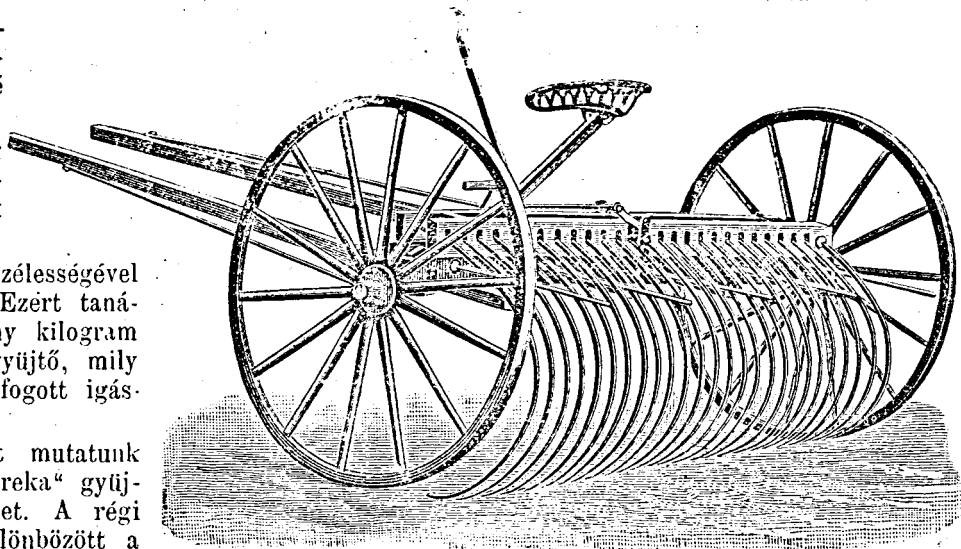
Lóértékesítésünk ügyének előbbrevitele czéljából a f. év elején megindult mozgalom nem vezetett a kívánt eredményre, a mennyiben a május havában Budapesten tervezett lóvásár, a bejelentett lovak csekély száma miatt, nem volt megtartható.

Az első kísérlet sikertelensége azonban, tekintve az ügy rendkívüli fontosságát, nem riasztotta vissza az illetékes köröket a további lépések megtételétől. mert, egyéb körülményeken kívül, most a bécs-berlini távlovaglás és a berlin-drezdai távhajtás eredménye is kedvezően járul ahhoz, hogy a külföldi vevőközönség a megérdemelt figyelemben részesítse a magyar lovakat, illetőleg a tervezett vásárt, és így esetleg lehetővé válik, hogy lovaink értékesítésére szolgáló állandó intézmény alapja lerakassék.

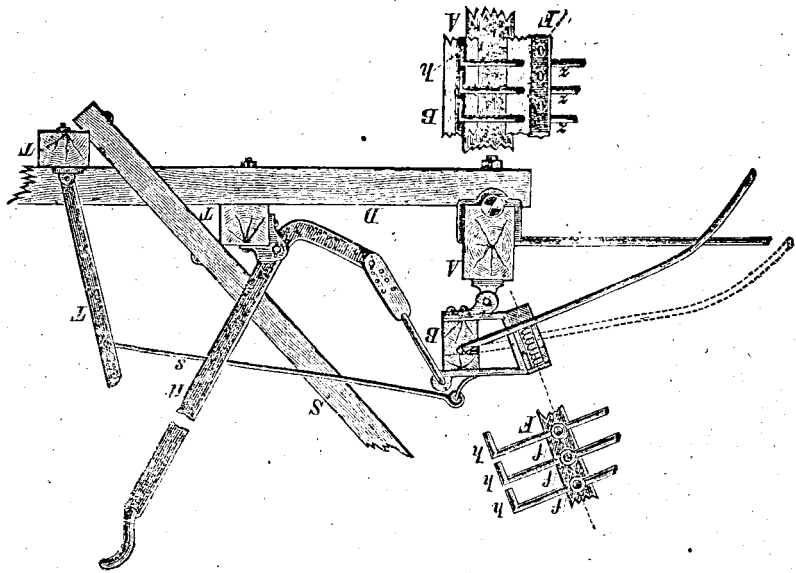
Elhatározott tehát, hogy ez év őszén, egyidejűleg és kapcsolatosan az állami ménesek és méntelepek eladó lovainak árverésével, a magántenyésztők eladó lovai számára is lóárverés rendeztetik.

Ezen terv eredményes voltát már azon körülmény is biztosítani látszik, hogy az állami lovak árverésére az eddigi tapasztalás szerint különben is nagyobb számban szoktak összejönni a vevők, úgy az országból, mint a külföldről; ha pedig most az eddiginél szélesebb körben hivatik fel a figyelem a rendezendő lóárverésre — az eladási esélyek még kedvezőbben alakulván, alkalma nyílik a tenyésztő közönségnek lovait előnyösen értékesíteni.

A tervezett árverésre vonatkozólag következő részletesebb adatok szolgáljanak irány-adóul:

„Heureka“ szénagyűjtő.

A fogakat leszorító rugó szerkezet.

1. Az árverés, mint már fentebb is említettett, f. év őszén az állami lovak árverésével egyidejűleg fog megtartatni, a mely utóbbi rendszeren szeptember hó utolsó és október hó első napjaiban szokott végbe menni.

2. Az árverés helyétül a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság helyiségei (Tattersall, külső-kerepesi-út) fognak szolgálni.

3. Az árverésre szánt lovak a mellékelt iven, a rovatok pontos kitöltésével minél előbb, legkésőbb azonban f. évi augusztus hó 15-ig a vezetésem alatt álló miniszterium lótenyésztési osztályánál jelentendők be.

Mivel pedig a magántenyésztők lovai az állami ménesekből, illetve méntelepekből származó lovakkal együtt oly módon kerülnek árverésre, hogy a teljes koruk ($4\frac{1}{2}$ éven felüliek) fajta szerint osztályozva az illető állami ménesbeli lovak után, a $3\frac{1}{2}$ és $4\frac{1}{2}$ év közöttiek pedig a mezőhegyesi ménesből származó és a méntelepekből kisorolt heréltek után árvereztetnének — kívánatos lenne, hogy azok kikiáltási

ára is öszhangban álljon az állami tulajdont képező lovak kikiáltási árával.

4. Az árverés sikere érdekében jogában áll a bizottságnak a bejelentett lovakat előzetesen megsejtelteni és ha valamelyik ló minősége nem találtnék olyannak, hogy az árverésre bocsátható lenne, azt jogában áll a bizottságnak visszautasítani.

Ezen kívül csakis abban a nem remélt esetben lennének lovak az árverésből kizárva, ha oly nagy számban történék bejelentés, hogy a rendelkezésre álló helyiségek nem volnának elégségesek a bejelentett lovak befogadására, a midőn azután, egyforma minőséget feltételezve, a bejelentések ideje és sorrendje lenne irányadó az el- vagy el nem fogadásra nézve.

5. A már bejelentett lovak augusztus hó végéig eladhatók ugyan, de erről a vezetésem alatt álló miniszterium lótenyésztési osztálya szeptember hó 1-ig okvetlenül értesítendő.

6. Minden felvezetett lovat árverés alá kell bocsátani, s ha a kikiáltási áron felül ajánlat tétetett, azt át is kell engedni. Az, a ki a lovat bejelentette, arra sem maga nem árverelhet, sem más által nem árvereltethet. A mennyiben azonban valamely ló időközben gazdát cserélt volna, új gazdája az árverelésben résztvehet.

7. Az árverésen esetleg el nem kelt lovak miként leendő értékesítése felett a tulajdonos szabadon rendelkezik és azokat a helyszínén is bármily módon áruba bocsáthatja.

8. A hámos lovak árverése a tulajdonos kívánsága szerint vagy oly módon történik, hogy az együtt járó lovak kettesével illetőleg négyesével kiáltatnak ki vagy pedig egyenként árvereztetnek el.

9. Az árverésre kerülő lovak az árverés tartama alatt az árverés színhelyén, azaz a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság istállóiban (Tattersall, külső-kerepesi-út) találtnak elhelyezést.

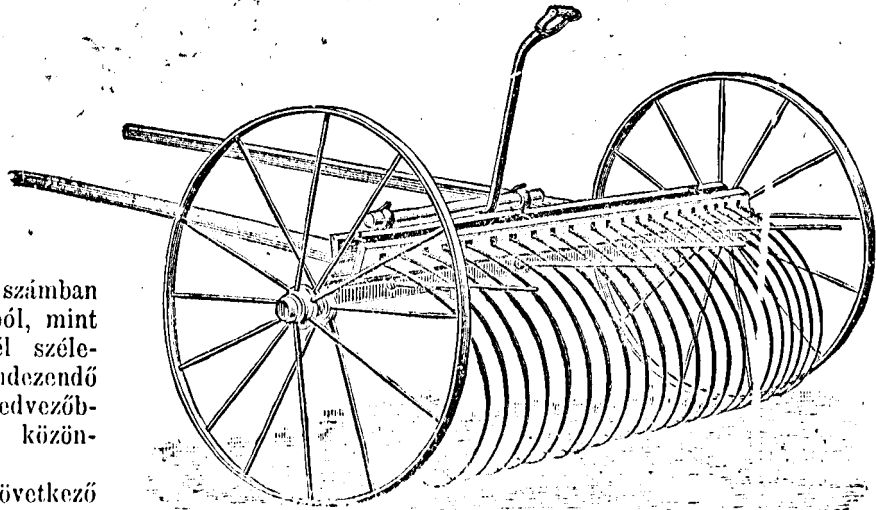
10. Elhelyezés és tartás fejében minden ló után az eladási ár 2% -a fizetendő a társulat részére, a miért az köteles öt napon keresztül istállóval és kellő mennyiségű és minőségű takarmánnyal ellátni az eladásra kerülő lovakat.

Öt napi időtartam azért állapított meg, mivel kívánatos, hogy már 2—3 nappal az árverés előtt Budapesten legyenek a lovak és esetleg szükséges lesz, hogy azok egy része az árverés után is még egy napig ott maradjon.

11. Az eladót ezen kiadáson és a szállítási költségen kívül más kiadásnem fogja terhelni.

12. Ha valamely ló az árverésen el nem kelne, vagy bármely oknál fogva 5 napon felül lenne a Tattersallban elhelyezve, a Tattersall helyiségeiben eltöltött, illetve az öt napon túli idő a rendezés 1 frt 30 krnyi napi tartási idő fog érte szedetni.

13. A bejelentett lovakról szeptember hó elejével jegyzék készítettven, az a vevő közönségnek minél szélesebb körben meg fog küldetni és ugyanekkor közölni fog a bejelentőkkel úgy az árverés napja, mint az árverésre és

„Puck“-gyűjtő.

a lovak szállítására vonatkozó esetleges megállapodások is.

14. Bejelentési iv bárkinek szivesen küldetik, a ki ez iránt a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz fordul.

Az elmondottak alapján, tekintve az ügy fontosságát, teljes bizalommal fordulok hazánk lótenyésztőihez, felhíván, hogy:

a mennyiben az árverésre alkalmas ló feltett rendelkeznek, azt minél előbb, legkésőbb azonban f. évi augusztus hó 15-ig jelentsék be a vezetésem alatt álló miniszterium lótenyésztési osztályánál [és ezen felhívásomat közölik lótenyésztő és lovattartó ismerőseikkel is.

*) A kishéri ménésből származó fiatal kanczák kikiáltási ára 5—600 frt, a kishéri ménésből származó kisorolt öreg kanczák kikiáltási ára 3—400 frt, a mezőhegyesi ménésből származó fiatal kanczák kikiáltási ára 5—600 frt, a mezőhegyesi ménésből származó kisorolt öreg kanczák kikiáltási ára 2—300 frt, a bábolnai ménésből származó fiatal kanczák kikiáltási ára 400 frt, a bábolnai ménésből származó kisorolt öreg kanczák kikiáltási ára 2—300 frt, a fogarasi ménésből származó fiatal kanczák kikiáltási ára 300 frt, a fogarasi ménésből származó kisorolt öreg kanczák kikiáltási ára 150 frt, a mezőhegyesi ménésből származó fiatal herétek kikiáltási ára 250—300 frt, a méntelepekből származó 10 éven aluli herétek kikiáltási ára 3—400 frt és a méntelepekből származó 10 éven felüli herétek kikiáltási ára 150 frt szokott lenni.

Budapest, 1893. június hó.

Gr. Bethlen s. k.

földmívelésügyi m. kir. miniszter.

Rövid szakközlemények.

— **Fák a forró hegyoldalokon.** Ha napos, száraz hegyoldalokra kell fákat kiültetnünk, tanácsos a munkát már ősszel végrehajtani és a közönségesnél valamivel fiatalabb fákat ültetni ki, mert a fiatal fák üdőbb gyökérzetükkel inkább megfogamzanak. Tavaszki ültetés a forró hegyoldalokon igen ki van téve a kiszáradásnak, míg őszi ültetés mellett ily eset sokkal ritkábban, mondhatni soha sem fordul elő. A nevezett helyen való faültetésnél, minden egyes fa részére egy vízszintes tányért kell készítenünk. A vízszintes tányér magába veszi és visszatartja az esőt, míg az a lejtőn gyorsan leszaladna. Cél szerű, ha a tányér széle valamivel magasabb, hogy a víz lefolyását megakadályozza. Az ültetésre elkészített gödröket tágasra csináljuk és mivel a forró hegyoldalok nélkülözik a termő földet, bármily fáradságos is legyen, a gödrökbe jó földet is alkalmazunk, hogy a fiatal fa új helyén tápanyagban szükségét ne szenvedjen és legalább ne legyen nyers földben. Hosszabb idő múlva gyökereket bocsát minden irányba és humus szegény talajban is segít magán. Nem minden gyümölcsfa alkalmas forró hegyoldalokra; legalkalmasabbak a diófa, cseresnye és körte. Az alma forró, száraz fekvésben gyengén diszlik, inkább északos vagy kevésebb napos oldalra való. A kajszin bár forró hegyoldalon is diszlik, azért mégis meg kívánja a védett fekvést, a mely nem zord és nincs kitéve a zivataroknak. Hegyoldalokat, bármilyen fekvésűek is legyenek, nem volna szabad befásítatlanul hagyni. Ha zordonok és szelesek, ajánlatos védelmül erdei fákkal vegyesen ültetni; ezeket a szeleknek leginkább ki tett pontokon sűrű sorokban vagy csoportokban ültessük. (Der praktische Lanwirth.)

— **Földi bolhák elleni szer.** Egy liter fitrészpör közé keverjük 50 grm. kénport és ezzel hintsük be a helyet, hol a földi bolhák vannak, oly vékonyan, mintha magot vetnénk el. Nagyon előnyös az után vízzel megöntözni.

— **Superphosphatok készítése.** Csontliszt-superphosphat alatt zsirtartalmától megfosztott csontokból kénsav által feltárt készítményt értünk. A mely átlag 16—18% oldható phosphorsavat és 2.5—3% nitrogént tartalmaz. A zsír és enyvtartalmától megfosztott csontokból szintén az ugynevezett csontliszt-superphosphat lesz előállítva átlag 16—18% oldható phosphorsav és

0.5% nitrogén tartalommal. A czukorgyártásnál hulladékul nyert spodiumból hasonló eljárással mint a csontliszt-superphosphat készítésénél készítik a spodium superphosphatot, körülbelül 14—20% oldható phosphorsav, de nitrogén tartalom nélkül. A nyersanyag szerint azután még különféle ásványi superphosphatok vannak. A superphosphatnak csontból nagyban való előállítását látszólag nagyon egyszerű és már Liebig utmutatást adott. De a gyakorlatban figyelemre méltó nehézségek állanak elő, és egész művészet szép, száraz, és szorható, feltárt csontlisztet etőállítani. A gyakorlatlan ragacsos és csomokban összeálló produktumot fog nyerni. Legelőször a csontnak phospor és szénsavas mésztartalmával kell tisztában lenni. Ez úgy történik, hogy a jól megtört csontból egy jó átlag mustrát vegyelemzettünk ezekre nézve. Ennek megtörténtével minden phosphorsavas mészt 1 részére 0.63 rész és minden kénsavas mészt 1 részére 0.52 rész kénsavashydridot számítunk. A reometer segítségével (Beanmé) a megfelelő táblázatban kikeressük, hogy a rendelkezésünkre álló kénsavból mennyi az anhydrid rész. A feltárást a legolcsóbban egy veremben végezhetjük. Ebbe a körülbelül 15 g. nyers anyagot magába fogadni képes verembe öntjük a feltáráshoz szükséges előre megállapított savat és a nyers anyagot egyenletesen rászorjuk, mialatt egy munkás egy mészkeverő lapáttal jól összekeveri. E közben a tömegünk gyorsan felmelegszik, a szénsav heves habzás közben elszáll, a víz elpárolog és az egész tömeg morzsás, darabos lesz. Ezután oly forrón a mint csak lehetséges fedett helyre dobhatjuk, a hol 8—14 napig szárad. A megszáradt anyagot fővényszítán áthajtjuk, mely eljárás után készen van a trágyázásra. Mindenben megtalálni a kellő pillanatot, hogy jó készítményt nyerjünk, a gyakorlattól függ. A számla a következőleg alakul, ha a csontliszt ára 6 frt körülbelül a feltárt csontliszt b-ja is 5.50—6 frtba kerül, nagy előny nincs benne, mert az értékes zsír rész itt meg lesz semmisítve. Szpecialison szőlő és komló trágyázására egész helyes compost közé kevert csontlisztet használni, mert ennek a hatása tartós és ily alakban olcsóbban szerezhető be. Fenti sorokban a superphosphat gyártása csak nagy vonásokban van előtüntetve, a nagyban való gyártáshoz szükséges részletes ismereteket műtrágyagyárban kell megszeroznünk, ha csak nem akarunk a szerencsétlenül járt kísérletekkel nagy tandíjt fizetni. — (Wiener Landwirtschaftliche Leitung.)

Vegyes közlemények.

— **Értesítés a könyvkiadó vállalat előfizetőihez.** Több rendbeli kérdezősködésre közöljük tisztelt előfizetőinkkel és az érdeklődőkkel, hogy a „*Házi állatok takarmányozásáról*“ irta Kavácsy Béla kassai gaz. tanintézeti tanár) szóló füzeté vállalatunk ez idei évfolyamának már sajtó alatt van és nem sokára szétküldetik. Ára a füzetnek külön 50 kr, az évfolyam többi három füzetével. „*Nemes kosárfűz tenyésztése, vesszők készítése és értékesítése.*“ „*A lecsapolás és alagsóvezetés*“ és „*A kender és len termelés*“ (?) együtt pedig 80 kr Ez összeg be- küldésével az évfolyamra (VI-ik) előfizethetni „*Az erdélyi gazd. egyeslet pénztáránál.*“ Kolozsvár, kisegítőpénztár. Erdélyi gazdasági egyeslet könyvkiadó vállalata.

— **Csemege asztali szőlő.** A legmagasabb borárak mellett is kifizetődő és szép jövedelmet adó a csemege asztali szőlők eladása, mint friss gyümölcs. Különös, hogy szőlős gazdáink mégis annyira vonakodnak tőle. Hogy mennyire keresleti cikk a friss szőlő és ennek természetes folyományaként, mily jól megfizetett ár várható utána, eléggé igazolja az, hogy több oldalról érkezik hozzánk folyton a

panasz: mennyire nagy gondot és fáradságot okoz azon körülmény, hogy a friss csemege szőlőt az erdélyi piacok a Királyhágontuli részekről kell drága pénzen beszerezni, a midőn ez Erdélyben is lehetséges volna és szőlősgazdáink egy kis jóakarattal mellett szép jövedelemhez jutnának. Midőn lapunk olvasóinak figyelmét erre felhívjuk, egyúttal tájékoztatni kívánjuk azokat a kik hajlandók csemege asztali szőlőt eladni és azt kosarakban szétküldeni, ha lapunk szerkesztőségéhez fordulnak saját érdekeik előmozdítása szempontjából, a legnagyobb készséggel adunk utbaigazítást, hogy friss szőlőiket hol értékesíthetik előnyösen.

— **A Langshán csirkék tarkasága.** Mivel a langshán tyukok tenyésztése mindinkább terjed erdélyi tenyésztők között, érdekesnek és tájékoztatónak tartjuk megemlíteni, hogy a fekete langshanok csirkéi tarkák és csak később mikor tollat nyernek, lesznek tiszta feketék. Ez ne hozza zavarba a tenyésztőket a fajta tisztaságára nézve.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru és értéktőzsde. Gyenes és Balog cég jelentése az „*Erdélyi Gazda*“ részére. 1893. jul. 7.

Heti jelentés: Az időjárás hazánkban a lefolyt héten a vetésekre elég kedvező volt, csak némely helyen kellene tavaszakra egy kis eső, a mi egyes helyeken ebből már egy kissé sok is volt Nagy általánosságban azonban az éré gabonára elég kedvező az időjárás. — A vetések általában véve sokat javultak, de különösen a szem minősége a legszebb reményekre jogosít. A várt mennyiségek holdanként igen változóak, egyes helyeken 4—5. 5—6 vannak vidékek a hol 8—9 mázsát remélnék. Ép ezért a várható eredmény meghatározása egyelőre lehetetlen. — A napokban megjelenő hivatalos értesítésben nagy javulást várnak. — A jövő héten általánosan megkezdődik a buza-aratás és akkor mindenestre világosabb lesz a helyzet. — A külföld is kellemesebb híreket hallatt az időjárásra, a mennyiben a rég várt eső megjött A termés kilátások ugy *Amerikában mint Júdeában* javultak, de különösen ez utóbbiban kitűnő terméseredményt várnak. — *A gabonauztetben* a hirtelen megnövekedett hozatalok és sürgős kínálat következtében az egész héten lanyha irányzat uralkodott, malmaink naponta lejjebb szorították az árakat és az árutulajdonosok tekintettel a jövő terméseredmény javulására készséggel engedtek, minthogy az áruktól szabadulni ohajtottak. A külföld is inkább lanyha irányzatot folytat, habár nagyobb változások nem is fordultak elő. — *Amerikában* még mindig gátlólag hatnak a spekulációra a finansziális zavarok.

Rozs. Lanyha, a mennyibe alig van benne némi kereslet az árak 15—20 krral csökkentek és zárunk 6.25—30 budapesti paritás.

Árpa. Ficomabb árpa minden forgalmat nélkülöz, takarmányárpa változatlan és 5.75—6 frt között néhány 100 mm. kelt el.

Tengeri. Kevés forgalom mellett hajóban Bpestre szállítva 5.15—10, vasuton 5.20—30 köttetett, az irányzat megfelel a határidő irányzatnak állomáson nem köttetett.

Zab. Szilárd irányzat mellett 5—600 mm. fogalmaztatott 15 krnyi áremelkedéssel. Mercantil ára 7.75 között, finomabb 7.15—50 között köttetett.

Hatávidőzlet. A kész buzának megfelelőleg az őszi buza szintén folyton hanyatló irányt követett, mely főleg hazánk javult termésviszonyának következménye, a mi meg támogatásban részesíti legtöbb államnak kedvező hangulata által. — Ennek ellenében takarmánycikkok következetesen szilárd irányzatot folytattak minthogy eridens dolog az egész kontinens takarmány szükségé és mi sem vagyunk bőviben. — A tengeri vetések csak részben fejlődtek ki eléggé és sok helyen határozottan visszamaradtak, a zab vetések milyen különbözően állanak ebben viszont rovarok pusztítanak.

Értéktőzsde. Kivéve az utolsó napot, oly szilárd volt a hangulat a tőzsdén mintha a múlt heti ezüst krízis meg sem történt volna, a mennyiben hotirészvény

csaknem szépen elérték a hanyatlások előtti folyamat, a hét végén Szathmárról koleraesetet jelentettek a mi idegességet okozott a tőzsdén és különösen a magyarnál rögtön érdemleges hanyatlást szenvedett.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az Erdélyi Gazda részére.)

A legutóbbi hét folyamán esők jártak ennek következtében a takarmányfélék növekedése neki indulván, a mesterséges takarmányemlék magvait kevésbé is keresték mint a megelőző héten. Kivételt képeznek ezek közül a *tarló-répa*, és az *angol turnipsz-répa* magvai, ezeket folyton és fokozott mérvben keresik. A külföldön észlelhető takarmányhiány következtében *muhart* és *bükkönyt* ugyancsak a külföld részére továbbá is nagyon keresik és mindegyik féléből néhány száz métermázsa került kivitelre.

Ezek voltak a jegyzések 100 kilónként nyers árut értve:

- Vörös lóhere névleg 60—65 frt.
- Luczerna névleg 40—45 frt.
- Muhar minőség szerint 7—8 frt.
- Köles 6 $\frac{1}{2}$ —8 frt.
- Bükköny 7 $\frac{1}{2}$ —8 frt.

Kolozsvár, 1893. július 6-ról. Tiszta buza 7 frt 50 kr 6 frt 50 kr. Rozs 5 frt 60 kr 5 frt 40 kr. Törökbuza 4 frt 60 kr 4 frt 50 kr. Zab 5 frt 80 kr 6 frt — kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Métermázsként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 56 kr. Konyhaliszt 7 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hecloliter.) Savanyu káposzta 10 kr. Savanyu répa 12 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznósír 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Állatvásárok.

Sertés felhajtattott 2150 drb. Eladatott 1038 drb. Árak: $\frac{1}{2}$ —1 évesig sovány párja 12—18 frt. Egyévesestől 1 $\frac{1}{2}$ évesig párja 18—25 frt. 1 $\frac{1}{2}$ évesestől 2 évesig párja 25—35 frt. Öreg sovány 35—45 frt. Kővér kilója 38—42 kr.

Junius 27-iki ló és marhavásár. Ló felhajtattott 35 drb; eladatott 97 drb. Szarvasmarha eladatott 265 drb.; felhajtattott 460 drb.

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda” részére. Budapest-Kőbánya, 1893. június 30-án. Csökkenő árak mellett az üzlet lanyha volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380 klg. nehéz 45 $\frac{1}{2}$ —46 kr. 280—300 klg. nehéz 46—47 kr. Öreg 300 klg. tuli 43 $\frac{1}{2}$ —44 kr. vidéki sertés 43—45 kr. Szerb 42—46 $\frac{1}{2}$ kr román — kr. tiszta klgk. páronként 45 klg. életsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Elcségarak: Tengeri frt 5.50, árpa frt 6.50 Kőbányán átvéve.

Kimutatás!

Debreczen sz. kir. városban az 1893-ik év július 3—4-én tartott heti vásárról.

Sertés felhajtattott 2100 drb., eladatott 1007 drb. Árak: 6 hónaptól 1 évig sovány párja 12 frittól 18 frittig, 1 évesestől 1 $\frac{1}{2}$ évig sovány párja 18 frittól 25 frittig, 1 $\frac{1}{2}$ évesestől 2 évig sovány párja 25 frittól 35 frittig, öreg sovány párja 35 frittól 45 frittig, kővér kilója 38 krtól 42 krtig.

Üzlet lanyha, ló felhajtattott 310 drb., eladatott 212 drb., szarvasmarha felhajtattott 475 drb., eladatott 265 drb. Árak a régiék. Üzlet lanyha.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárokbán)

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Máros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyod	Nagy-Szeben	Szegesvár
Tiszta buza	mm.	748	726	688	575	525	750	845
Elegy buza	"	7	—	618	650	475	650	658
Rozs	"	595	510	490	560	425	514	492
Árpa	"	—	498	—	—	—	500	—
Zab	"	720	452	550	420	675	543	590
Törökbuza	"	560	465	468	530	360	542	571
Széna	"	350	400	3	3	450	200	400
Alomszalma	"	2	120	2	1	280	130	180
Túzifa	km.	—	250	3	250	250	350	350
Marhahus	kg.	52	48	52	52	44	62	56
Junius	"	17	29	29	15	29	23	28

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	7	7	7	750	8	—	7
Elegy buza	"	6	6	6	650	585	—	5
Rozs	"	5	5	5	530	550	490	5
Árpa	"	420	4	4	460	500	—	—
Zab	"	460	450	580	500	5	—	550
Törökbuza	"	5	420	475	500	620	—	450
Széna	"	450	3	360	180	6	—	2
Alomszalma	"	2	2	140	85	—	—	40
Túzifa	km.	2	240	220	200	240	—	250
Marhahus	kg.	46	48	44	52	48	—	48
Junius	"	26	26	22	24	27	—	24

Felelős szerkesztő és kiadó:
Szenterzsébeti Szakáts Péter.
Főmunkatárs: Nagy Kálmán.

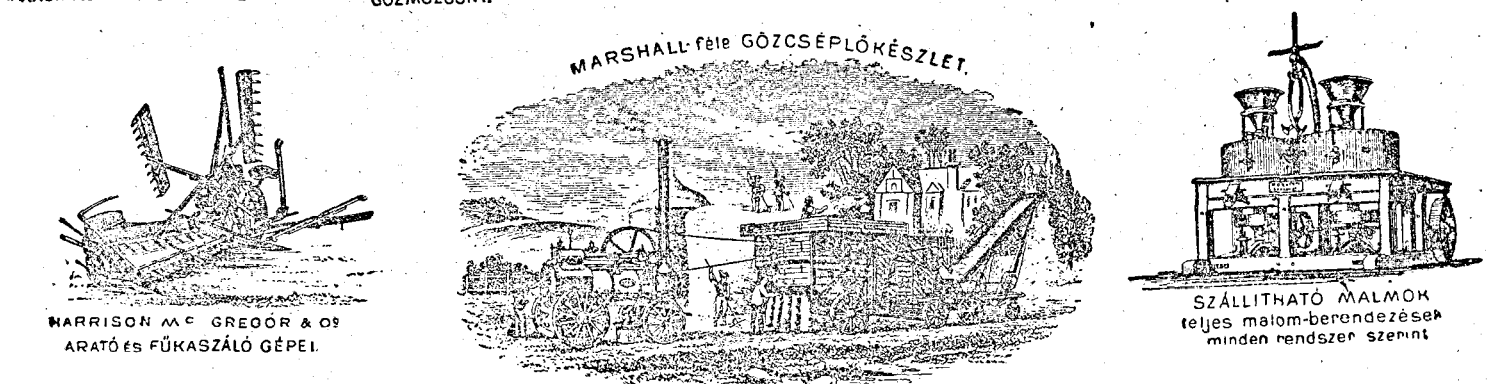
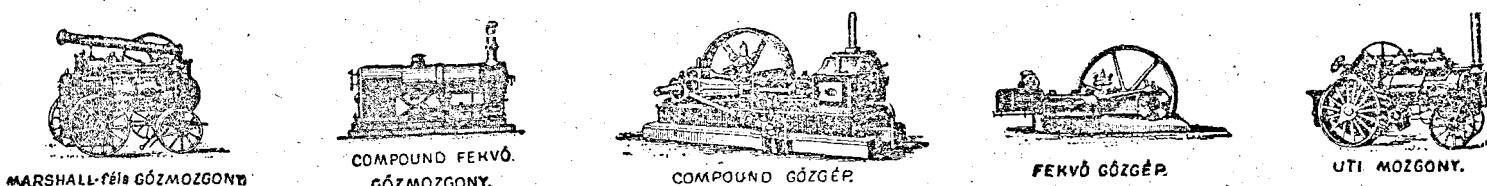
HIRDETÉSEK.

Javitott szerkezetű szab. Ásványi-féle A RANKA-IRTÓ ESZKÖZ.

Kapható Budapesten. Kolozsvárt Kiss Ernő vaskereskedőnél.

Ára 18 forint.

(7—x)

GRAEPEL HUGÓ
GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET
MARSHALL, SONS & CO Limited
VEZÉRÜGYNŐKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.
Arjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kiváló gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

Kiváló gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

GANZ ÉS TARSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság

BUDAPESTEN.

Ajánlanak kéregöntetű kerekeket és keresztvezéseket, hengerekéket kéregöntetű hengerekkel,

vasuti kocsikat, fordító korongokat, turbinákat, közlőképeket és zúzógépeket.

Villanyvilágításhoz való berendezéseket s erőátvitelt

104 (15-17) nagyobb távolságokra is.

Zsilipeket és átereszeket, vasuti fölszereléseket, malom- és gyárberendezéseket, különféle gép- és építési munkákat.

Aczélöntés. Gázmotorokat álló vagy fekvő egy vagy két hengerű.

A f. évi június hó 17-én és 18-án megtartott
nemzetközi permetező versenyen

az I-s ő d i j j a l

(aranyéremmel) kitüntetett Vermorel-féle eredeti

„L'ECLAIR“

permetező

kizárólagos képviselte a magyar korona országai területén

Szavoszt Alphons

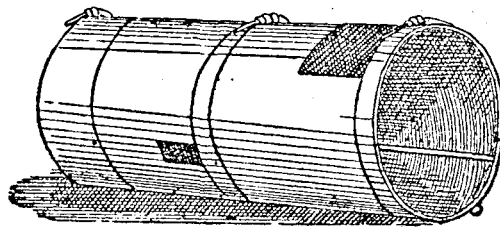
magkereskedőnél

Ajánl permetezéshez Rézgáliczot (kékkő), Szódát Azurint, Buda-
pest, V. Arany János-u. 11. Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve. (3-3.)

KÁDÁR GYULA

szabadalmazott

gyors löhere magfejtő-készüléke

minden cséplőgéphez alkalmazható 5-szörös munkaeredménnyel és tartóssággal felülmúl bármely más eddigi találmányt, ára 70 forint.

Megrendelésnél a dob hossza és körmérete szükséges.

Gyár: NAGYVÁRADON.

104 (3-5)

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

muhar- és tarlórépa-magot

ajánl

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

BUDAPESTEN,

Andrássy-ut 23. sz.

6 (28-52)

Szabadalmazott új találmányu
kettős működésű

VIKTORIA

termény rosta

mely a bpesti m. k. József műegyetem gépkísérleti állomásán ujabban rendezett nyilvános próba alkalmával ajánlati bírálattal lett kitüntetve, mely

Zajtalan könnyű járással tisztít, választ és osztályoz egy durva garmadát, valamint egyéb terményt és fű magvakat 60 frtól 130 frtig 8 nagyságban gyártatik. — Tizenöt kiállítási első rangu érmekkel lett kitüntetve. — Mintegy 500 drb. van már forgalomba.

Árjegyzék és bizonylatokkal szolgál bérmentve

LESZIH MIKSA

gazdasági gépgyára és gépraktára Miskolczon. (1-10)